משרד החינוך
ראמ"ה
הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך
מבחני וסקרי
תנופה
למדוד. לדעת. לשנות.

לגרסה בערבית

מדיניות ההתאמות שלנו במבחנים ובסקרים

תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים הלומדים בכיתות רגילות (תלמידי שילוב) הם חלק בלתי נפרד מכיתות האם שלהם. חשוב לנו שישתתפו ככל הניתן כמו כולם במבחנים ובסקרים. הדרתם משמעותה פגיעה בנו כמערכת, ופגיעה בהם כתלמידים. מסמך זה משקף את ההתאמות שתאפשר ראמ"ה, לאור עקרונות המדיניות שלנו.

- **איך מבקשים?** רבים מתלמידי השילוב יכולים להשתתף בהערכה ללא צורך בהתאמות ייעודיות. במקרים בהם יש צורך בהתאמות, נדרש בית הספר להודיע על כך מראש באמצעות ממשק איסוף הנתונים של ראמ"ה, ולמנות איש קשר אשר ידאג למתן ההתאמות ביום המבחן.

- **איך מקבלים?** ראמ"ה תאפשר התאמות לתלמידי שילוב רשומים בלבד (במערכת השילובית או במערכת פילוח התמיכות), על בסיס הצהרה מחייבת של המנהל/ת, לפיה ההתאמה ניתנת לתלמיד גם בבית הספר. ישנן התאמות הניתנות בתוך הכיתה, וישנן התאמות הניתנות מחוצה לה.

- **איך זה ידווח?** הישגי התלמידים המשולבים יהיו חלק מהדוח הבית-ספרי, אך יוצגו ויחושבו בנפרד מהישגי יתר התלמידים. בנוסף לתוצאות עצמן, תציג ראמ"ה גם את שיעור המשולבים שנבחנו עם חבריהם בתוך הכיתה ושיעור התלמידים שנבחנו מחוץ לכיתה.

- **יש חריגים?** במקרים נדירים של תלמידים עם בעיות חריגות ומורכבות, אשר ההתאמות המוצעות אינן מספקות להם, יכול מנהל/ת בית הספר לפטור תלמידי שילוב עם סל אישי בלבד.

מה אנחנו מאפשרים לכלל התלמידים?

תוספת זמן של 30 דקות (עד שליש ממשך המבחן)	שימוש באטמי אוזניים כדי להפחית רעשים מהסביבה	שימוש באוזניות מבודדות רעשים ללא חיבור אלחוטי

התאמות לתלמידי שילוב במבחנים בתוך כיתת האם

התאמות אלה יינתנו באחריות ראמ"ה.

1 היבחנות בחוברת מבחן מוגדלת (A3)

תלמידים עם מוגבלות בראייה או עם לקות למידה רלוונטית

2 היבחנות במבחן מודפס בכתב ברייל, תוך השמטת שאלות ויזואליות

תלמידים עם מוגבלות בראייה (עיוורון)

3 היבחנות ע"י הצגת הוראות כתובות, פטור משאלות הבנת הנשמע (חומרת מוגבלות ב'+ג'), היבחנות בכיתה אקוסטית ושימוש בעזרי שמיעה

תלמידים עם מוגבלות בשמיעה

4 היבחנות בנוכחות סייעת אישית (המתלווה לתלמיד בשגרה) לצורך התארגנות, הרגעה וסיוע רגשי

תלמידי שילוב אישי הזכאים לתמיכת סייעת אישית.

התאמות לתלמידי שילוב במבחנים מחוץ לכיתת האם

התאמות אלה יינתנו באחריות בית הספר.

על בית הספר לדאוג מבעוד מועד להקצאת חדרים שקטים ואנשי צוות להשגחה. בהיבחנות במחשב ברייל, תעביר ראמ"ה קובץ מותאם, התלמיד יקליד תשובותיו במחשב, ובית הספר יעביר לראמ"ה את הפלט.

5 היבחנות ע"י הכתבת תשובות התלמיד לאיש צוות בית הספר

תלמידים עם מוגבלויות שאינן מאפשרות כתיבה כלל.
לדוגמה, תלמידים עם מוגבלות פיזית או תלמידים שאינם כותבים כלל

6 היבחנות במרחב או בחדר שקט, בנוכחות איש צוות בית הספר

תלמידים עם מוגבלויות מורכבות שאינן מאפשרות היבחנות בכיתת האם או שעשויות להפריע להיבחנות של תלמידים אחרים

7 היבחנות במבחן מותאם למחשב ברייל, תוך השמטת שאלות ויזואליות

תלמידים עם מוגבלות ראייה (עיוורון)

8 היבחנות במבחן עם התאמות נוספות, דוגמת הקראת המבחן בחלקים וכו'

תלמידי שילוב במצב חריג ומורכב (בשל למשל מוגבלות שכלית או אוטיזם) או עם לקות למידה מורכבת (למשל דיסלקציה הגורמת לקריאה משובשת מאוד), המקבלים התאמות נוספות בבית הספר.

התאמות לתלמידי שילוב בסקרים

מה אפשר לעשות? סקרי ראמ"ה מועברים באופן מקוון על ידי בית הספר. ניתן להעביר את הסקר בקבוצות קטנות או במרחב שקט, לפצל את המענה לחלקים, או להוסיף זמן להקלדת התשובות - ללא צורך בעדכון ראמ"ה.

מה אסור לעשות? אם יש צורך להקריא את הסקר, יש לעשות זאת על ידי איש צוות שאינו המורה הישיר של התלמיד. כאשר מקריאים - אסור להסביר או לתווך את תכני השאלות לתלמיד.

מה אפשר לקבל מראמ"ה? שאלון בגרסת נייר ועיפרון, שאלון בגרסת נייר ועיפרון בטופס מוגדל ושאלון בכתב ברייל. ניתן לפנות אלינו בדוא"ל: (rama@education.gov.il) או בווטסאפ: https://wa.me/972733937770.

השתתפות כיתות חינוך מיוחד במבחנים ובסקרים

מבחנים

כברירת מחדל כיתות חינוך מיוחד פטורות מהשתתפות במבחני ראמ"ה, זאת בשל השונות הרבה בתוכניות הלימודים האישיות של התלמידים. מנהלי בתי הספר יוכלו לבקש שכיתות אלו או חלק התלמידים בכיתות אלו יקחו חלק במבחנים, על פי שיקול דעתם, באמצעות פנייה בדוא"ל לראמ"ה.

סקרים

כברירת מחדל כיתות חינוך מיוחד בבתי הספר הרגילים ישתתפו בסקרי ראמ"ה, בשל החשיבות בשמיעת קולו של כל תלמיד המסוגל לכך. במקרים חריגים בהם יש תלמידים בכיתות חינוך מיוחד שאינם מסוגלים להשיב לסקרים, יש לפנות לראמ"ה בדוא"ל. ככלל, ההחלטה בנושא היא בסמכות מנהל בית הספר.